

Interview

Rich Eduard over bezielde natuur volgens de Indonesisch-Javaanse traditie

Herontdek de natuur in jezelf

Hoe kun je je innerlijke kracht hervinden met behulp van de natuur?

Rich Eduard geeft er les in vanuit zijn Indonesische roots. “Je hoofd heb je nodig bij het invullen van een belastingformulier; leven doe je vanuit de kracht in je onderbuik.”

AUTEUR LAURA VEGTER

FOTO'S STICHTING ALIRAN TENAGA DALAM

Laura schrijft als freelancer over verbinding met de natuur. Ze publiceerde het boek *Naar de Aarde. Hoe word ik een groene pionier?*

naardeaarde.com

Op het Eigentijds Festival in Frankrijk beland ik in een workshop Innerlijke Kracht van Rich Eduard van Stichting Aliran Tenaga Dalam. Ik maak kennis met allerlei aardende technieken vanuit Indonesisch-Javaanse traditie. Twee uur later wandel ik stevig als een berg het festivalgewoel weer in. Hier wil ik meer van weten! Wat kan ik leren van deze man die zo onwrikbaar op de aarde staat? En in tropische temperaturen op relaxte en humoristische wijze een workshop kan geven?

Terug in Nederland ontvangt hij mij gastvrij in zijn praktijk in Arnhem, samen met zijn partner en rechterhand Ivonne Kreule. Al snel dompel ik mij onder in hun jaartraining, een bijzondere combinatie van energiewerk en natuurmystiek vanuit de traditie van de Indonesische natuurliefhebbers. Ik leer contact maken met natuurkrachten in en om mij heen. Door aardende oliën te brouwen van Indonesische kruiden bijvoorbeeld. Of door me te verbinden met de energie van een boom.

Inheemse volken in Indonesië leven volop met de natuur en ervaren ook een mystieke kant. Deze stroming staat bekend als animisme, waarbij ‘anima’ geest of ziel betekent. Alles is bezielde,

ook een boom, rivier, steen of berg. Hoe ervaart Rich bezielde natuur? En hoe integreert hij deze natuurkrachten in zijn workshops en coaching?

Het bos als kathedraal

“De natuur is mijn kerk”, hoor je Rich geregeld zeggen. Wat bedoelt hij daarmee? “Ik ben geen moslim, hindoe of christen, wel geloof ik in de kracht van de natuur. Het altaar vind ik in de heuvels, de bomen zijn voor mij de pilaren van kathedraalen. Ik beschouw de natuur als mijn inspiratiebron en adviseur. Mediteren doe ik eigenlijk nooit binnen, of met mijn benen in de lotushouding. Ik ga bij voorkeur wandelen in het bos. Daar kan ik mij verbinden met mijzelf.”

“Natuur betekent voor mij ook: geaard zijn in je innerlijke kracht”, vervolgt hij. “Dat is een oerkracht die iedereen bij zich draagt. In Indonesië noemen ze het *tenaga dalam*, ook wel je instinct of onderbuikgevoel. Die kun je versterken met behulp van aardende technieken en natuurcontact.” Om deze oeroude en helende Indonesische kennis toegankelijk te maken in het Westen, richtte hij stichting Aliran Tenaga Dalam op. ‘Stroming van innerlijke kracht’ betekent dat letterlijk.

Japanse duizendknoop als inspiratie

Hoe laat hij zich door de natuur adviseren en inspireren? “Door goed naar de natuur te kijken. Zo ontdek je bijvoorbeeld dat deze altijd zijn eigen weg gaat. Een voorbeeld: een boom die naast een hek geplant wordt, zal dat hek waarschijnlijk meenemen in zijn groei. Ook prikkeldraad langs een weiland wordt na verloop van tijd deel van de omringende natuur. Of neem Japanse duizendknoop. Die wortels gaan overal doorheen, trekken zich nergens wat van aan. Wil je als mens dus iets bereiken of overwinnen? Geloof dan in je eigen kracht. Neem alles wat je op je pad en in jezelf tegenkomt, mee op weg naar je doel. Zo kun je blokkades overwinnen en jezelf helen.”

Zesde zintuig van dieren

Wat is volgens Rich bezielde natuur? "Alles in de natuur is wat mij betreft bezielde, want alles leeft. Planten, dieren en ook mensen. Alles heeft een energiebron. Zelf leer ik heel graag van dieren. Die kunnen je veel vertellen over natuur, ze zijn het. Ze hebben niet zo'n geëvolueerd hersenpannetje als wij; daardoor werken ze met hun instinct, intuïtief. Hun zintuigen zijn zo goed ontwikkeld. Als een mens iets niet weet, gaat hij googelen. Wil een dier iets te weten komen, dan gaat het ruiken, proeven, je energieveld aftasten met zijn zesde zintuig.

Ook mensen zijn natuur, al zijn we dat soms vergeten. In de stichting leer ik om de natuur in jezelf te herontdekken. Het gaat erom jouw unieke kwaliteiten te herkennen, erkennen en durven uitdragen. Als je jouw passie uitdraagt vanuit je innerlijke kracht, dát is bezieling. Daar kun je anderen mee raken."

Scheve tanden

Waarom raken we zo makkelijk verwijderd van onze eigen natuur? "We leven in een gekke wereld, waarin je moet voldoen aan bepaalde maatschappelijke regels. Je dient een slanke lijn te hebben, rimpels zijn taboe. In mijn jeugd hadden mensen nog scheve tanden. Nu moet alles perfect zijn. Kijk je in de natuur, dan vind je geen perfecte boom. Ook in Indonesië leer ik dat je mag zijn wie je bent. Geld voor dure ingrepen ontbreekt vaak. Mensen lopen krom omdat ze oud zijn, maar krijgen toch respect omdat ze wijsheid meedragen. Of ze zijn tandeloos, maar lachen wel vanuit de onderbuik. Perfectie is voor mij als je kunt functioneren met jouw beperkingen en eigenschappen."

Plant een wilgentak

Heeft Rich een tip om verbinding te ervaren met bezielde natuur? "Een paar dagen geleden maakte ik een wandeling, gewoon door het park. Daar stonden van die heel oude bomen, die de tand des tijds hebben doorstaan. In het voorbijgaan raak ik die bomen even aan, om hun stevigheid en kracht te voelen. Zo probeer ik die energie tot mij te nemen. Als je in Indonesië iets waardeert, raak je het even aan en breng je de energie vervolgens met je hand naar je hart.

Vanuit mijn Indonesisch-Javaanse achtergrond heb ik respect voor de natuur meegekregen. De natuur overwint alles, denk nooit dat je er de baas over kunt zijn. Een tip: als je met de natuur werkt, geef dan ook iets terug. Zelf heb ik veel gewerkt met wilgenhout, dat is heel flexibel en wordt vervolgens hard. Als dank steek ik vervolgens zo'n wilgentak in de grond. Acht van de tien keer komt daar een nieuwe boom uit voort."

Meer weten

Informatie over cursussen en coaching van stichting Aliran Tenaga Dalam vind je op www.aliran.nl

**Als je jouw passie uitdraagt
vanuit je innerlijke kracht,
dát is bezieling**

Foto: Marc Siepman

Rich Eduard

